

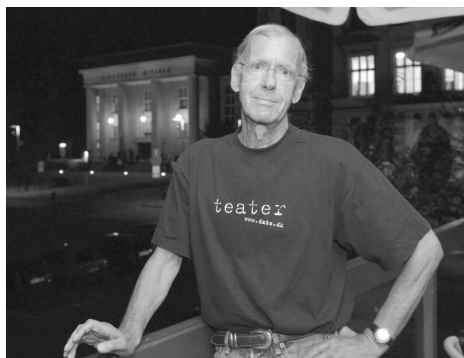
# ZPRAVODAJ

84. JIRÁSKOVA HRONOVÁ

SOBOTA 9. 8. 2014



## Divadlo propojuje uměleckou činnost s rozvojem osobnosti



*Rozhovor s prezidentem Dánské asociace amatérského divadla DATS Andersem Hindem*

**Jste na Jiráskově Hronově poprvé, jak se vám líbí?**

Jsmo velmi poctěni, že jsme byli pozváni. Dozvěděli jsme se, že je to poprvé, co na Hronově vystupuje dánský soubor. Máme radost a prožili jsme tu krásné tři dny. Dnes už ale bohužel odjíždíme. Viděli jsme tu dobrá představení, některá dokonce velmi, velmi dobrá. Například operu *Il Congelatore*, která byla vynikající. Ačkoli jsme nerozuměli slovům, bylo všechno přesné; hraní, hudební složka, pohyb, všechno. Byla to nádhera. Víme, že české divadlo má bohatou divadelní historii, v černém divadle, opeře i činohře. Je tu nejen dlouhá tradice, ale i kvalita.

**Viděl jste někdy české loutkové divadlo? Momentálně žádá o zapsání na seznam UNESCO.**

Ano, bylo úžasné. Bylo to před mnoha lety, tuším, že v roce 1968. Byl jsem poprvé v Praze a navštívili jsme několik divadel, loutkové bylo mezi nimi.

**Vaše představení, které jsme tu viděli, jste vybral přímo vy?**

Mí kolegové vybrali toto představení poté, co ho zhlédli v Monaku. Jsem prezidentem Dánské asociace amatérského divadla, kde máme dva odborné pracovníky, kteří inscenaci vybírají. My pak řekneme ano nebo ne. Tento spolek, který přijel na Jiráskův Hronov, známe už déle. Se svými inscenacemi začínal na dánském národním festivalu a nyní cestuje po celé Evropě.

**Národní festival, o kterém mluvíte, je zaměřen výhradně na amatérské divadlo?**

Ano, pouze na amatérské divadlo. Máme asi dvanáct představení v průběhu prodlouženého víkendu, tedy přibližně tří dnů. Hraje se odpoledne a večer, navíc máme dílny a kurzy a společné diskuse.

**Jak festival probíhá?**

Máme několik festivalů, některé společné s ostatními severskými zeměmi. Na těchto akcích to probíhá tak, že jdeme na představení a následně si o něm povídáme. Diskuse je otevřená pro obecenstvo, které se může zapojit a sdílet své postřehy. Máme i profesionály, kteří fungují jako lektori. Nikoli tak, že řeknou, co je špatné a co je dobré, ale pojmenují, proč bylo představení dobré a jak by se případně dalo vylepšit. To je běžná součást našich festivalů. Lidé jsou do toho zapálení. Jak by ne, divadlo milují.

**Máte ve vzdělávání amatérských umělců nějaký systém?**

Ne, systém ne, ale máme organizaci, která zaujímá v dánské kultuře silnou pozici (DATS). Dostáváme peníze z ministerstva kultury a dalších vládních organizací a může-

me je pak využít k pořádání kurzů a workshopů, ať už jde o zpěv, hlasovou výchovu, tanec nebo třeba líčení. Záleží jen na tom, co lidi zajímá. To je součást naší práce, je to povinnost, která je zanesená i v oficiálních dokumentech.

**Jsou vaše festivaly soutěžní? Udělujete ceny?**

Nikoli. Na festivaly nepřijímáme všechny, nejdříve musíme představení vidět a musí být v něčem kvalitní. Jaká kvalita to ale má být, to nespecifikujeme, může tkvět v čemkoli. Nejde ale o soutěž, žádné ceny neudělujeme, nikdo není první a druhý. Je pro nás ale velmi důležitá již zmiňovaná diskuse. Ta zajišťuje, že si účastníci z festivalu něco odnesou.

**Jsou zahraniční soubory, které tu můžeme vidět, nějak „specializované“ na mezinárodní scénu, nebo jde o běžné řadové soubory?**

Nejsou nijak specializované. Vždy najdeme spolky a pak zvažujeme, které z nich je rozumné vyslat na zahraniční festivaly. Jedním z hlavních kritérií, nikoli jediným, je malé množství textu. Představení by měla vypadat asi jako to, které jste viděli zde. Inscenacím založeným na textu divák pochopitelně hůř rozumí.

**V čem je pro vás mezinárodní spolupráce přínosem?**

Vždycky je výhodné potkávat nové lidi, ať už na národní nebo mezinárodní scéně. Myslím, že je to součást tvorby umění. Máme heslo, které říká, že divadlo propojuje uměleckou činnost s rozvojem osobnosti. Takto přemýšlíme a doufám, že i konáme.

*Petra Jirásková*



A je konec, zítra už žádný fosilní sloupek nebude.

Přišlo mně, že jsem jej také mohl nazvat sloupkem pamětnickým. Všechno, co jsem tu psal, bylo buď součástí mého dlouholetého přemýšlení o divadle, nebo mých zkušeností s amatérským divadlem a zvláště pak s Jiráskovými Hronovy, jež za těch více než čtyřicet

let, co na tento amatérský festival jezdím, prodělaly ohromnou proměnu. Dokonce se odvážím říci, že letošní ročník dost jasně přesvědčil o tom, že přes všechny zákruty a slepé uličky existuje jistá zřetelná cesta, která potvrzuje, že směr je správný. Mnohokrát jsem řekl a teď to znovu zopakuji, že jsem se poučil, že žádný výběr na JH není a asi nemůže být ideální, že vždýcky může něco vadit. Jestliže ale chápu tento festival jako celostátní mezidruhovou přehlídku, tak asi jde především o to, abychom měli možnost opravdu přehlédnout jaké je to amatérské divadlo. Což se – myslím – na 84. ročníku JH povedlo v míře uspokojivé.

To neznamená, že musíme být všichni vším nadšení. Ani já samozřejmě nejsem. Tak

že, milý Kristiáne píšete-li v pátečním Zpravodaji, že se vám v Melounovém cukru nelíbí, jak okatě a nesmyslně z inscenace trčí téma, nebudu vás za to pranýřovat. Naopak, ani mně to nevyhovuje. Ale možná právě proto patří ta inscenace na JH, protože kladé některé otázky, které jsou dnes ve vzduchu. Nemyslím si totiž, že přehlídka amatérského divadla musí vždýcky předvádět to nejlepší; spíše se kloním k tomu, že jejím cílem je předestřít trendy a tendence. Ostatně: jako pamětník také vím, že v amatérském divadle nelze počítat s tím, že všechno bude bez chyby. Opak je pravdou.

A v tomto smyslu Jiráskův Hronov právě jako přehlídka Jiráskův Hronov 2014 naplnil svou funkci.

Jan Císař



## Vstát, či nevstát

Ještě nikdy jsem se při potlesku dobrovolně nepostavil. Nemyslím si, že je na standing ovation něco špatného, je to pro mě pouze velice bizarní jev, který bych chtěl na následujících řádcích rozklíčovat, hlavně pro ty, kdo si v této situaci stejně jako já neví rady.

Vycházíme z toho, že vyskočit při potlesku ze sedadla je projevem spontaneity a nenucenosti, jinak je to póza a klišé. Když se první divák nebo skupina diváků postaví, ostatní jsou postaveni před racionální problém – líbí se mi to tak, abych si také stoupl? Všechna spontaneita je rázem ztracená. Další vztyčová-

ní diváků už je často motivováno tím, že chtějí podpořit ty již stojící, a s přibývajícím přesilou také obavou – co když zůstanu sedět sám? Úroveň paniky potom roste exponenciálně.

A tady nastává ten paradox. Tím, že jako jediní zůstanete sedět, se stáváte rebellem – ale nikoli z vlastní vůle, rebela z vás dělá okolí, sami jste pasivní. Pokud byste se postavili, už dávno by to nemohl být spontánní akt, byla by to buď póza, nebo připojení se k davu. Pokud se ale nepostavíte, jste pro ostatní buď nepřijímací morous, anebo paradoxně zase pozér, který musí za každou cenu rebelovat. Všechny komentáře od sousedů („proč nestojíš, tobě se to nelíbilo?“ „tak je podpoř“ „vždyť o nic nejde“) paradox ještě prohlubují. A stejně to funguje i s voláním, dupáním, tleskáním do rytmu a všemi ostentativními davovými projevy nadšení.

Těsně před Hronovem jsem byl na Folkových prázdninách v Náměšti, kde hrála

mimo jiné ukrajinská kapela Veseli Vujky. Byla to zběsilá a veselá východoslovanská lidová muzika. Kombinace té hudební radosti se strastmi, které určitě musí hoši ve své rodné zemi dnes prožívat, mi najednou umožnila s ostatními tleskat do rytmu a nakonec dokonce spoluiniciovat tančení pod pódiem, které se rozrostlo v ohromný rej slovanské vzájemnosti. Z houslistových očí se vytratila všechna ústara a výkony hudebníků se posunuly do mezihvězdných výšin.

A proto buďte spontánní: na dobrých představeních si klidně stoupněte a podpořte umělce svými výkřiky: „Bravo“, dozajista to ocení. Dělejte to i za nás, kteří mezi vámi budou v klidu sedět, zdržovat se všech frenetických gest a radovat se budou uvnitř. Až jednou ucítíme, že naše radost chce ven, dáme to i my najevo se vši parádou.

Honza Mrázek



... letošní účast seminaristů Jiráskova Hronova je počtem 308 osob (293 v tematických seminářích a dílnách + 15 kmenových účastníků Rozborového semináře SČDO) rekordní v novodobé historii Jiráskova Hronova, řekněme nejméně v jeho posledních dekádách? Rekord je to sice těsný, ale je tu! V závěsu zůstávají 77. JH v roce 2007 s 306 seminaristy a 80. JH v roce 2010 s 305 seminaristy (288 v KnMD + 17 v Rozborovém semináři).

...z hlediska forem vzdělávání byl 18. JH v roce 1948 mezníkem v tom, že se na něm poprvé konaly veřejné diskuse o inscenacích, které vedl prof. A. M. Brousil?

... že v roce 1962 byla snaha, aby se představení a tzv. plenární diskuse zúčastňovali členové krajských porot? Plenární diskuse byly předznamenány referáty,

které se tematicky vázaly k reflektovaným inscenacím. K jednomu takovému referátu – O hudbě a hudebnosti v divadle – předvedlo broumovské Kladivadlo i praktickou ukázkou. Mluvil o tom, že těžiště JH se přeneslo z divadla do diskusních sálů. Plenární diskuse se těšily pozornosti 400 – 500 účastníků. Ostatně, svědčí o tom i tato Rukověť pro začínající diskutéry, zveřejněná v přehlídkovém zpravodaji:

## RUKOVĚŤ PRO ZAČÍNÁJÍCÍ DISKUTÉRY

### I. Několik receptů na velké i malé formy diskusních příspěvků:

1. Diskutuj tak, abys působil dojmem, že plníš podmínky odznaku „100 letních diskusních příspěvků“.

2. Rozváděj neobratně fakta, která už lépe shrnul předřečník.

3. Nediskutuj stručně. Posлуhačům je v Hronově třeba spánu.

4. Své soudy vyslovuj tak kategoricky, aby bylo zřejmé, že všemu rozumíš – a hlavně: abys nemusel nic dokazovat.

5. V závěru neopomeň vyvrátit vše, co jsi nanesl v úvodu. Tím dáš najevo, že nevidíš problémy úzce.

6. Čekej na potlesk. Nedostaví-li se, důstojně odejdi ze sálu a dej si párek.

7. Není-li tvým vývodům věnována náležitá pozornost (šum, brblání, projevy nevole i naopak), zbývá ti možnost obhájit svá tvrdá stanoviska v užším kroužku (fronta na pivo, holič, pisoár).

### II. Alespoň dvě příkladů řečnických obrátů:

1. „Dívám se na věc kriticky! A tak mě inscenace přesvědčila v mém přesvědčení, že mě vlastně nepřesvědčila. Je to ovšem diskutabilní.“ (Nyní se čeká na potlesk. Posléze se hrdě odchází a dává se si párek.)

2. „Ano! Hra se mi velice líbila, ale proč se dostala až na Hronov?!? A vůbec: proč ji DILIA vydala? Nebo nevydala...? Teď tedy nevím... Jestli ji ale nevydala, tak proč ji nevydala?! (Potlesk zaručen. Párek odpadá.)

Osvoji-li si svrchu uvedené teze, ve zdraví se dožije ještě mnoha a mnoha Hronovů.

Milan Strotzer

# Chcete recitovat? Vezměte si tyhle strašlivé texty

ROZHOVOR



*Rozhovor s vedoucím souboru Zdeňkem Šturmou*

**Váš soubor jsme vidali na Hronově už před lety. Fungujete jako soubor stále stejně?**

Letos jsme na Hronově po páté, poprvé jsme tu byli v roce 2000. Vesměs je soubor stálý, ale samozřejmě čas od času se členové obměňují; vdávají se, odcházejí studovat, odjíždějí do zahraničí, tím pádem přicházejí nové posily. Jádru ale zůstává, stejně tak styl práce.

**Vznikli jste jako soubor při gymnáziu. Je škola stále hlavním zdrojem členů?**

Dá se říci, že převážně ano. Když jsme ale posledně hledali lidi, dali jsme normálně inzerát na naše stránky a udělali konkurz.

**Postoupili jste přes Wolkrův Prostějov. Jak se vám vystupuje na přehlídce, kde máte činoherní publikum?**

Myslím, že to pro nás není zvláštní. Je samozřejmě otázka, jak to působí na diváky, ale v Hronově je vždycky výborné publikum, otevřené, přijímá věci, které nejsou činoherní, klasicky divadelní. Myslím si, že to sem do té pestrosti patří.

**Vyhovuje vám hrát na jevišti v klasickém divadle?**

Poslední roky hostujeme v HaDivadle, v ryze divadelním prostoru. Je to lepší v tom, že se dá pracovat se světlem, je dobrá elevace, takže je výborně vidět na scénu. Prostor je zajímavý, dobře se tam pracuje. Zahrát si venku ale také má svojí atmosféru, třeba zahrát si v kostele... O všechny tyhle věci se snažíme.

**Jak probíhá zkoušení?**

O prázdninách máme jednotýdenní soustředě-

ní, na kterém se většinou rozpracovává nová věc, nějaký koncept, podle kterého půjdeme a vezmou se konkrétní texty. Teď to byly ty notoricky známé čítankové, předtím jsme dělali Listonoše Radka Malého, který nás hodně pohltil. Když je vybrán konkrétní text a koncepce, začneme pracovat. Pracujeme ve skupinkách, děčka tvoří, předvede se to nejlepší, které se schová nebo rozpracuje dál. Pak už máme pravidelné zkoušky jednou v týdnu, kde se dozkušuje, dodělává.

**Proč jste si vybral toto téma?**

Vždycky mě lákalo udělat tyto texty, které bytostně nesnáším. Loni jsem byl v porotě na recitační soutěži, kde tyhle texty zaznívaly, a to je dramaturgie, na kterou nemůžu přistoupit. Říkal jsem si, proč z toho neudělat rovnou představení. Chcete recitovat? Vezměte si tyhle strašlivé texty. Současně se do toho ještě přidává omezené české školství s informacemi, která jsou absolutně k ničemu.

**Jak přijali představení diváci Wolkrova Prostějova?**

Přijali je velmi dobře. Oni vědí, že koncept, kdy se takhle vytrhávají životopisy a zachází se s nimi, jakoby ti lidé nikdy nežili, je ve školách běžný.

**Pracujete s mladými lidmi. Mají vztah k poezii?**

Myslím si, že určitě. Záleží, zda si člověk k básním najde cestu. Ale ne že by všichni ode mě ze souboru byli vášniví čtenáři básní. Třeba při spolupráci s Radkem Malým se děčka do těch textů v podstatě zamilovala. I tímhle způsobem lze objevovat, seznamovat se s novými autory. Co vím, tak spousta lidí si pak následně knížku Listonoš koupila, i když je to půvabná dětská knížečka.

**Co vás vedlo k tomu, vydat se zrovna cestou voicebandu?**

Na to přišla Eva Prešerová, která se mnou kdysi seminář vedla a chtěla si tuto metodu zkusit. Chodil jsem k profesorovi Srbovi na divadelní vědu v Brně a Srba se vždycky zaklínal E. F. Burianem a voicebandem, tak jsme to chtěli vyzkoušet. Nakonec nás Srba i viděl a říkal, že je super, že neděláme rekonstrukci, ale tvoříme vlastní voiceband. Že takhle to má vypadat.

Petra Jirásková



ÚSTAF, BRNO

UVYTRŽENO Z ČÍTÁNKY

# Co si pamatujeme ze školy?



Anotace k inscenaci *Vytrženo* z čítanky zní razantně a rozčileně. I začátek představení, ve kterém interpreti citují z čítanek informace o našich básnících, informace banální, bulvární i zcela lživé („Wolker žil ve vile na Svatém Kopečku.“), informace doslova vytržené z kontextu, a neurvale házejí učebnice na hromadu, by mohl napovídat, že Ústaf Brno a Voiceband.cz (dále jen Voiceband.cz) bude s čítankami a středoškolskými učiteli literatury polemizovat a nabízet alternativu k hloupému školometství. Brzy se ale ukáže, že inscenátorům jde o jiné sdělení. Členové souboru jsou dospělí lidé a vzpomínají „jaký blbosti si pamatujeme ze školy“, a co všechno jim uvízlo v paměti všelijak dezinterpretované a překombinované. Nenabízejí variantu, jak se dovědět něco jiného, něco víc.

Při úvodních referátcích se mi vybavila vzpomínka na gymnaziální učebnu litera-

tury, kde si můj spolužák napsal na lavici tahák, který vypadal asi takto:

Sládek – USA

Neruda – chlast, fejtony

Mácha – porno, jazyky, umřel

Wolker – dělníci, TBC

Nezval – Stalin, Edison

Kolár – panslavismus

Možná toho do písemky nakonec dokázal napsat víc, ale dnes si vybaví určitě už jen tahle kusá hesla.

Voiceband nám představuje přesně takovéhle střípky a na nic jiného si ani nehraje.

Do třídy vchází učitel. Začíná hodina:

Žáci se bflují Nerudovo Jak lvové... V paměti jim ale uvíznou jen samohlásky. Rozdělí se na kluky a holky (jak už to tak ve škole bývá) a bflují se Slávy dceru. Nedostanou se ale dál, než k „stůj noho posvátná“. Nikdy se nedozví, že nejde o posvátnou nohu, ale o posvátná místa.

„Stůj noho! Posvátná místa jsou kamkoli kráčíš“

A už se na ně řítí další látka. Mácha a Nezval. Zvláštní kombinace. Obojí je komplikované a náročné. Jak si to zapamatovat? Děti zlobí a kombinují Máj se Stalinem „Stalinův zval ku lásce hlas.“ Má to své kouzlo i postoj.

Učitel zkouší tu všechny, tu jednotlivce. Z Nezvalova Stalina máte srandu? Tak se uklidníme a přečteme si jeho Manon. Ale studenti už jsou rozjivení a provokují lascivními vtípkami. Poštovní schránka. To má být co? Vždyť to už dneska nikdo nepoužívá. Agnia Lvovna Bartová: Rostu. Žáci z chutí zpívají. Přece jen jsou to ještě trochu děti, a ne jen pubertální zvěř. Páreček šprtů se jal recitovat Mám křišťálovou studánku. Z Hlaváčková Hrál kdosi na hoboj si žáci přečetli jen nadpis. Teď se snaží vypotit nějakou interpretaci. Inspiraci hledají u sebe. Jasnou asociací je domácí cvičení do hudebky. Hrubínovo Kuřátko a obilí je v rámci rebelie nutné vyložit pokud možno morbidně. Hodina končí, Sbohem a šáteček. A co jste si, milé děti, zapamatovaly ze školy? Který střípek národního dědictví vám uvízl v hlavičce? Shluk jmen, názvů básní a sem tam nějaký verš, pane učitelé.

Ano, pochopit poezii a soustředit se na její obsah, je obtížná disciplína. A nejobtížnější je čist novými očima báseň, kterou interpretovaly zástupy lidí přede mnou, ze které se stal slavný hit, nebo kterou jsme se museli učit nazpaměť ve škole a přejímat názor učitelův. Voiceband.cz upozorňuje na klišé a omyly, jde na to ale od lesa. Neparoduje a neprzní, ale hraje si a provokuje.

Vím, že Zdeněk Šturma vnímá „přestavby“ čistě prakticky. Přesto bych doporučila je alespoň trochu tematizovat. Komunikace učitele s žáky by se tak rozvíjela i mimo jednotlivá čísla. Žáci mohou na učitelovy pokyny reagovat otráveně, šprtsky, rošťácky, zkrátka dle drobných charakterových nuancí, které v inscenaci *Vytrženo* z čítanky možná být nemají, ale stejně jsou. A když už Zdeněk Šturma a jeho soubor vědí, co za blbosti si ze školy pamatují, stálo by za to jít ještě o krok dál a vytvořit svoji vlastní ideální čítanku, která by sdělovala podstatné a originální informace o autorech a v níž by byla jiná, než notoricky známá poezie. S jejich talentem a poctivostí by to jistě šlo zrealizovat.

Marie Nováková

klasika  
líbilo skvělý maminka vzkt  
super papír podfuk stupidní  
scéna mašinerie výborná milé  
slovo výborný pobavilo muá  
lala originalita spartakiáda rozrazil  
Prostějov jo zajímavé  
nádhra roztomilé úžasný fajn  
továrna  
knihy rytmus

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizacíbleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

# Stalin ztracený v obilí

RECENZE



Na jevišti postupně přicházejí ženy a muži oblečení jednotně, liší se pouze barvou a vzorem kravat. Citují z čítanek různých období našeho školství texty stejně znějící, obsahující informace o básnících. Informace, které obsahují útržky z opravdových životů opravdových lidí. List z čítanek vytrhnou, odhodí a stejně odhodí i knihu - vznikne tak jakási hranice, kterou stačí jen zapálit. Když nakonec přijde dirigent (učitel), do knih ještě kopne a jme se dirigovat spořádaný sbor žáků. Prostřednictvím tu lépe tu hůře zvládaného voicebandu asi třicetiletého sboru, který se různě přeskupuje, slyšíme útržky básní od „čítankových autorů“, čím dále tím více rozložených a mísících se do sebe až k závěrečnému pelmelu, kde se v jedné jevištní skladbě spolu setkávají kuřátko bloudící v obilí, Stalin, Manon, křišťálová studánka i poštovní schránka.

Obraz toho, co má tzv. průměrný Čech v hlavě poté, co zmasakrován českým školstvím odmaturuje z literatury? Nebo dokonce dále, obraz toho, jak málo se stalo za 25 let v českých školách ohledně práce

s literaturou, učení se dovednosti práce s textem, pokoře vůči literárním kořenům a hlavně rozlišení literatury cenné, kvalitní od té dobám poplatné nebo opravdu brakové? Soubor ÚSTAF Brno nám nabízí i otázku ohledně zacházení s lidskými osudy - strohé předvybrané informace ze životů autorů literárních děl, které si žáci a studenti zapisují do svých sešitů, a pak je nejlépe co nejpřesněji opakuji před tabulí. Memorují informace o narození, nemocech, láskách, vztazích, problémech živých i mrtvých lidí bez toho, aby dostali příležitost k pochopení, vcítění se, pochopení životních okolností, motivů autorů k jejich tvorbě a tedy učili se na pozadí literárních textů porozumět jiným lidem, obraznosti, rozvíjeli své schopnosti empatie a učili se dívat na svět z různých úhlů.

Otázek nastoluje inscenace hodně, odpovědi však nenabízí. Díky jí ale i za ty otázky, které mě osobně vedou ke stále větší skepsi vůči stavu našeho školství - zvláště po týdnu pobývání tady na Jiráskově Hronově, kde se mladých inteligentních lidí vyskytuje nestandardně více než jinde.

Renata Vordová

Jsem strrrrašně nasrrraná.  
Všichni šumlují.

Eva Spoustová

Já za sebe musím říct, že šlo o nezdár.

Dáma

Bylo to velice zajímavé pojetí a nám s kolegyní se to moc líbilo. Jsme nadšené.

Marie

Mě to nevtáhlo. A to je, myslím, nejpodstatnější. Líbilo se mi, jak to tam funguje, jak to mají technicky zmáklé, ale nijak mě to neoslovilo. Přistihla jsem se, že pořád dělám něco jiného a nebaví mě na to koukat.

Kopretina

Interesantní, zajímavé. Jistě je to varianta vyjádření, jak se chopit literárního díla.

Viana.

Bohužel, viděl jsem od Voicebandu i lepší představení, než je toto.

Petr



# Je to jako taková nepřetržitá melodie...

ROZHOVOR

Rozhovor se Sofií Faurschou a Linn Haldrup Lorenzen

**Můžete se, prosím nejprve představit?**

Sofia (ta menší): Já jsem Sofia. Studuji divadlo na univerzitě v Kodani a trávím spoustu času prací v naší divadelní skupině, připravujeme a hrajeme představení. Jezdíme po Dánsku i do zahraničí. Někdy vyděláme i trochu peněz, ale ne tolik, abychom z toho mohly žít. Naše divadlo se tak pohybuje na pomezí amatérského a profesionálního.

Linn (ta větší): Já jsem Linn, druhá půlka našeho souboru. Na univerzitě už nestuduji, pracuju. Se Sofií jsme se setkaly na hudebně-dramatické škole, zjistily jsme, že máme společné zájmy, a daly jsme se dohromady. Baví nás kombinovat na scéně muziku a divadlo.

**Slyšela jsem, že jste hodně zvány na zahraniční festivaly. Našla jsem si, že jste loni byly na Fringe festivalu v Edinburgu. Kde jinde?**

Sofia: Jezdíme hodně po Dánsku, teď na podzim chystáme zájezd po velkých dánských městech. Ale jinak jsme už byly ve Skotsku, v Anglii, Monaku, několikrát v Polsku, v Estonsku, ve Slovensku. A za pár týdnů se chystáme na Slovensko.

**Teď bych se ráda dozvěděla něco o vaší skupině. Začneme u názvu. Co to znamená Arrièregarden?**

Sofia: Jméno skupiny je inspirováno tímhle představením. Arrièregarden znamená něco jako zpátečníci, je to myšleno jako protiklad k avantgardě. Zatímco avantgardisti se snaží prorážet cestu do nových neznámých zemí, a být pořád vpředu, my jsme ti, kteří zůstávají v pozadí, a ohlížejí se spíše nazpátek. Když jsme prvně začaly připravovat show, hodně jsme přemýšlely a diskutovaly o originalitě. Dá se ještě v divadle nalézt opravdu něco původního, co tu ještě nebylo?

Linn: Protože všechna témata už tu vlastně někdy byla, stejně jako nejrůznější formy.

Sofia: Uvědomily jsme si, že příběh, který nás napadl, je velmi univerzální. Vztahy mezi lidmi, mezi muži a ženami, láska, válka, přátelství, i když jste nepřátelé - to jsou všechno příběhy, které se už někdy někde objevily. Rozhodně to tedy není avantgarda. Jde o základní lidské věci. Svým způsobem je to takové věčné téma, dva vojáci, kteří se opozdili, a zůstali někde daleko za frontou. To byla základní inspirace show.

**Jak show vznikala? Je tam spousta prvků, k nimž nutně musíte mít určité technické dovednosti. Jak to začalo?**

Linn: Začaly jsme s tím, co umíme. Já například umím stepovat, ale netušila jsem, zda se mi to podaří v show uplatnit. A Sofia zase skvěle hraje na nejrůznější nástroje. Prostě tohle všechno jsme chtěly zapracovat do představení.

Sofia: A rozhodly jsme se, že na scéně nebude nic. A kdybychom něco potřebovaly, že si to vytvoříme imaginárně. Daly jsme si to jako takový úkol, jak vystačit s tím, co jsme si určily na počátku, vyhrát si s tím. Na počátku jsme netušily, jaký bude výsledek, zkoušely jsme různé alternativy, vytvořily spoustu materiálu.

**Je forma show fixovaná, nebo se proměňuje?**

Sofie: Je velmi fixovaná. Je to vlastně jedna velká choreografie. Kdybychom ji narušily, zboříme dynamiku a rytmus. Na druhé straně nechceme, aby se to zmechanizovalo. Takže, když to máme takhle promyšlené, udržuje se lépe tvar. Je to jako taková nepřetržitá melodie.

**Všimla jsem si, že zpíváte v představení písničky s anglickým textem. Kde jste je vzaly?**

Sofie: Samy jsme si je vymyslely. V podstatě to byla první věc, kterou jsme vytvořily. Byl to základ představení.

**Hrajete s nabilenými tvářemi - to evokuje určitý náznak klaunérie. A nebo ne?**

Sofie: Na počátku jsme uvažovaly, zda by to neměla být tak trochu klaunérie. Ale na to se nám zdá téma příliš vážné. Bílé masky vlastně spíše evokují jakousi generovou univerzálnost. Nemůžeme sice zastříť, že jsme ženy, ale ta bílá maska to někam posunuje.

**Samozřejmě mi vrtá hlavou, co znamená ten kousek červeného hadříku?**

Sofie: To je velká otázka... (smích) Na to vždycky odpovím: A co je to podle vás?

**Já jsem v tom viděla symbol něčeho drahocenného, možná vzpomínku, anebo také lásku, oheň....**

Sofie: Jak už na tom dlouho pracuju, tak k tomu samozřejmě mám svůj vlastní příběh, ale neprozradím vám ho. Myslím, že je lepší, když si k tomu každý divák přidá svoji legendu. V podstatě se ale opravdu jedná o symbol něčeho drahocenného, soukromého, něčeho z minulosti.

**Připravujete něco nového?**

Sofia: Pracujeme na další věci, něco ve stylu kabaretu, protože já se hodně věnuju hudbě. Mělo by to ale být něco zábavnějšího veselějšího, abychom to mohli hrát kdekoli. Máme totiž spoustu starších písní, které jsme nikdy v představení nevyužili. Pracujeme na tom průběžně, pokaždé, když máme čas, tak se to stále vyvíjí. Takže doufáme, že na podzim budeme mít čas strávit na tom více času, abychom to dotáhly co nejdřív do výsledného tvaru.

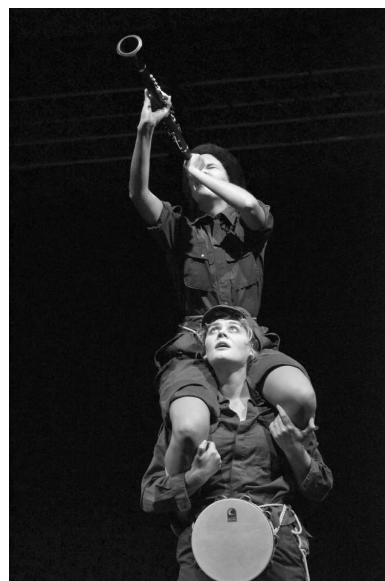
Jana Soprová



TEATER ARRIÈREGARDEN, DÁNŠKO  
EVERYTHING HAS BEEN SAID, THEY SAY

# Závan Fringe nad Hronovem

RECENZE



Fringe je v určité části Evropy synonymem nezávislého divadla, které se blíží a přeci je poměrně dost odlišné od toho, co my označujeme jako divadlo amatérské. Podobně jako u části našeho amatérského divadla se jedná většinou o divadlo autorské, ale na rozdíl od našich amatérů nezávislí fringoví divadelníci své inscenace tvoří mnohem více jako produkt pro diváky, a bývají také mnohem vzdělanější v oblasti kulturního managementu a marketingu, protože se produkcemi nezřídka, alespoň částečně či sezónně, živí.

S tím souvisí řada typických znaků fringové produkce – komorní obsazení, ori-

entace na diváky (která se může projevat různě, například tím, že vzniká-li inscenace pro mezinárodní publikum, bývá nonverbální, případně se v ní pracuje s všeobecně srozumitelnou angličtinou, jako téma se volí archetypální příběhy a situace, srozumitelné publiku z různých kulturních kontextů), ideál „chudého divadla“, které z několika základních prvků díky komediantskému umu vytváří různé imaginární světy a jistý podíl nezanedbatelných dovedností (herci často umí hrát na nástroj, zpívat, tančit, stepovat nebo kouzlit apod.)

Dánské představení, které jsme měli letos možnost na Hronově vidět, bylo typickým

představitelem tohoto typu tvorby. Obě představitelky si zvolily téma vskutku archetypální – velkou válku (záměrně píšou s malým písmenem) a snad i návrat z ní. V půlhodinové produkci sledujeme dva vojáky, kteří se evidentně ztratili svému vojsku, jak se snaží najít cestu v neznámé krajině. Hledají své druhy, snaží se dokonce kamsi zavolat, ale spojení se nedaří, jsou tedy odkázáni jen sami na sebe, a tak se prostě vlečou dál cestou necestou. Možná že válka mezitím skončila, ale to není zcela jisté, vojáci stále cítí ohrožení...

Pouze na sebe jsou odkázány i obě herečky, které ten imaginární svět vytvářejí jen pomocí základních částí kostýmu (starých vojenských uniforem) a několika hudebních nástrojů. Představení výrazně dotváří jejich zpěv a hra na nástroje, písně jsou teskné, zpívá se v nich o touze najít znovu smysl, proč žít. Náladu doplňuje jednoduché, ale citlivé svícení. Všechno se vytváří před našimi očima, z klarinetu je dalekohled nebo roura telefonu, obě dámy naplno využívají všech svých nesporných dovedností.

V souvislosti s výročím začátkem první světové války, které nám toto velké evropské trauma znovu připomnělo, je to inscenace případná, která má svou nezaměnitelnou atmosféru, a na Hronov s ní zavanula vůně Fringe festivalů, skoro jsem měla chuť dát si k večeri místo obligátního hronovského „prasete“ nějaké ty fish and chips.

Martina Schlegelová

klarinet  
hudba pěkné  
rozcestí moc  
hezký připoutání barevný  
osvěžující usnula inspirující  
souhra kamarádství bubínek  
harmonika ojoj  
pouto situace

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizacíbleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větší písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

Mně se to líbilo. Je to čisté a má to správný rozměr – trvá to 40 minut, což je tak akorát, takže nepřetáhli pozornost publika. Nasýtli, ale nepřesýtli.

*Daniela Fischerová*

Velmi mnoho energie. Líbilo se mi to. Udrželi celou dobu moji pozornost. Jazyková bariéra žádná. Skvělé.

*Míra*

Mně se ti Dánové, teda vlastně Dánky, moc líbili.

*Radim*

Jemné, příjemné, dámské, válečné. Možná až moc jemné.

*Michal*

Byli to tři veteráni bez třetího veterána.

*Roman Černík*

Bylo to velice zajímavé pohybově a bylo vidět, co pohyb vyjadřuje. Dal nám dohromady příběh. Honby dobrá. Ale abychom je kvůli tomu táhli z Dánska, tak dobré to nebylo.

*Neznámý opilec*



Dánští hosté Jiráskova Hronova proklamují svou neprogresivnost hned – abych tak řekl – na dvou frontách. Jednak názvem inscenace *Prý už je všechno řečeno*, sdělující hned dopředu rezignaci na hledání novot, jednak názvem souboru, který je možné přeložit jako zpátečníci, anebo (v kontextu tématu možná významonosněji) jako závojnici: *arrière-garde* není žádný novotvar, nýbrž francouzský název pro zadní voj. Je-li smysluplné hledat v dějinách divadla takové, které by vývoj uměleckého druhu jistilo ze zadu, tím si nejsem tak docela jistý, ostatně ani s tím vývojem (a tedy i s avantgardou) to nikdy nebylo jednoduché a v posledních pár desítkách let už se všechno rozmlžilo a setřelo docela.

Přesto má toto důrazné oznámení svůj smysl: informuje diváky, že pravděpodobně půjde o divadlo sdělné a využívající jakýchsi tradic. V tomto případě mi bleskla hlavou zejména souvislost s divadlem jarmarečním – a docela rád bych se s inscenací potkal na ulici, kde se také často hraje, protože má všechny předpoklady být pouličním divadlem a zároveň jen málo z jeho zlovyků. Dobré by v tomto kontextu, myslím, bylo i proto, že není čistě bujaré, ale jeho utišenější momenty si zároveň uchovávají nosné tempo. Vůbec je tady toho dost, co člověku nabourá předsudky, s nimiž k inscenaci typu „dvě Dánky hrají fyzické divadlo o válce“ přistupuje. V první řadě jde samozřejmě o suverénní hudební projev, který dovede pracovat s náladami a odstíny. Potěšující je i hra s proměnlivými symboly, která navíc občas využívá i scénických možností hudebních nástrojů (jako jsou řady knoflíků na basové části akordeonu zpodobňující vytáčení na telefonu). A vůbec nejvíc mě potěšilo, že se tvůrci nebojí všechno nedoslovit, nedovysvětlit, nechat nejasné

a v náznaku: když bývají inscenace podobného typu polopatické, mívám s tím osobně docela problém.

Tady mám naopak problém – a opět je to problém osobní, který nikomu nevnučuji – se způsobem, jakým z inscenace čouhá povaha vývozního zboží. Jdu-li na dánské divadlo, přijde mi líto, když slyším především anglické písničky, a přijde mi to líto dvojnásob, dočtu-li se potom, že jde navíc o písničky autorské. Jakási nedůvěra k divadlu okatě cílenému na mezinárodní divadelní festivaly je možná jen mou nemocí z povolání dramaturga jednoho takového festivalu a chuť nerozumět dánskému textu možná jen projevem jakéhosi lingvistického masochismu, místy mám ale dojem, že nerozumět slovům by bylo vysloveně ku prospěchu: krátce řečeno, ten na pohled neokázale emotivní závěr by mohl vyznít daleko silněji, kdybych se nedozvěděl, že ona paní s výrazem člověka zoufale toužícího po naději navíc ještě zpívá o tom, jak zoufale touží po naději.

*Prý už je všechno řečeno* je inscenací spíše potěšující než nepotěšující a já jsem tak nějak „spíše rád“, že jsem ji viděl. Hlavní otazník, který mi nad ní vyvstává, vlastně s inscenací jako takovou souvisí jen napůl: úplně nevím, proč je potřeba zvát jako zahraničního hosta na Hronov zrovna dánské studenty divadelní školy, když podobných (byť třeba méně vybroušených) inscenací bychom na českých divadelních školách nepochybně také pár posbírali. A když inscenace, věrna své proklamaci nehledačství, nenabízí žádnou jedinečnost, která by nám dala třeba náhled na trendy dánského amatérského divadla, a setrvává ve své globální exportní univerzalitě. Nevím, možná bych chtěl moc.

*Michal Zahálka*



## SOLITUDO

## DIVADELNÝ SÚBOR DISK, TRNÁVA, SLOVENSKO

# Soubor je starší než Rolling Stones

ROZHOVOR



*Rozhovor s režisérem představení Solitudo divadelního souboru DISK Trnava Blaho Uhlárem*

**Vaše hra je poměrně kontroverzní a obsahuje spoustu vulgarismů. Jak na ni reagují diváci? A jak kritici?**

No, málokterým divákům se to líbí. Někteří kritici to také odmítají. V naší tvorbě skutečně je velmi mnoho vulgarismů, a nechceme s tím nic dělat. Tedy, mohli bychom to odbourávat, ale lidé ze souboru to tam chtějí mít.

**A proč tvoříte právě tímto způsobem?**

To, co jste viděl, je to, co vychází z nás. Kdybychom se přizpůsobovali mainstreamu, možná bychom měli víc diváků, ale zatím se přizpůsobovat nehodláme.

**Jakou máte návštěvnost představení?**

Slabou. Ale asi se to nedá kvantifikovat tímto způsobem. V Trnavě, což je osmdesátitisícové město, hrajeme jednou za měsíc v sále, který má třiatřicet míst. Většinou se nám tento prostor nedaří zcela zaplnit diváky.

**Můžete se ale pochlubit tradicí, která sahá hluboko do minulosti...**

Tradici máme skutečně velkou. Podle všeho jsme zatím posledním představením odstartovali šedesátou sezónu souboru. Před dvaceti šesti lety zde náš soubor dokonce dostal hlavní cenu za inscenaci. Jak je vidět, náš soubor je zajímavý. Ten starý kokot Ján Rampák, kterého jste dnes viděli na jevišti, je o půl roku starší než Bob Dylan a celý

soubor je vlastně starší než Rolling Stones. Je v tom obsaženo něco fascinujícího. Bohužel naše divadlo nikdy nemělo masové divácké zázemí. Mrzí mě to, ale nemohu s tím nic dělat.

**Možná to není na škodu.**

Nepřizpůsobujeme se tomu, co po nás chtějí trendy. Je to prostě tak, jak to je.

**Takhle vymezená scény na druhou stranu mívají věrné fanoušky.**

Je jich minimum, ale jsou věrní. Soubor má určité divácké zázemí, určitou konzistenci a pár teatrologů je schopno to reflektovat.

**Jakým způsobem fungujete?**

Město je celkem laskavé. Ještě za komunismu poskytovalo prostor kulturního domu. Pak se všechno změnilo a my jsme získali jeden malý sklep. Nemusíme za něj platit. Před zhruba sedmi lety jsme zde vybudovali poměrně slušné studio pro cca třiatřicet diváků. Díky městu je máme i slušně vybavené. Město nás dotuje zhruba 1500 eury ročně, což není sice nic moc, ale je to lepší než nic. Žebráme také od hejtmanů vyšších územních celků. Někjaké prostředky máme, ale ne vždy. Pravidelně nás podporovalo i ministerstvo kultury, letos jsme od něj ale bohužel nic nedostali.

**Soubor pracuje na amatérské bázi?**

Členové souboru pracují zadarmo, ale já si něco jako profesionální režisér vydělám. Pokud tedy seženu již zmíněné granty. Nevím, kolik mi dají letos. Jinak je vše na čistě amatérské bázi.

**Z čeho budete jako režisér žít, jestliže granty neseženete?**

To je skutečně trošku problém. Jsem penzista a získal jsem grant i na jiné projekty. Zatím mám z čeho žít, ale to je můj osobní problém. To sem nepatří.

*Honza Švácha*



# Přemýšlení o životě

RECENZE

Když si recenzent neví rady, pomůže si tím, že začne znovu vyprávět příběh, rekonstruovat, co jsme viděli. Musím tak učinit také, abych doložila silné sdělení, které bez porozumění slovenštině mohlo zůstat nepřečteno. Viděli jsme ansámbl černě oděných lidí obojího pohlaví, jejichž oblečení pohlaví většinou neodpovídalo. Neodpovídalo konvenci žádného pohlaví. Nebo obojího. Kabelky, železné náušnice, ocelové kování. Všichni byli v černém a jeden z nich byl výrazně starší – ale i on byl oblečen do oděvu, který obsahoval prvky slušného měšťanského oblečení starého muže i staré dámy. Brož s brilianty.

Hra je sledem mezigeneračních, rodiných situací, strašných. Lidé si nadávají, sprostě, urážejí jeden druhého, zejména pokud jde o zevnějšek a sexuální (ne) schopnost. Dva vystylovaní, nebezpečně vyhlížející mladí muži se kdesi v průjezdu baví o felaci, když přijde žebrák a dialog přejde do slavné scény z Dona Juana, v níž Juan nabízí žebráku zlaťák, když popře boží existenci (ten druhý je Sganarel). V tu chvíli pochopím – mladí muži jsou novodobí libertini, generace Juanů, která se zmocnila světa, kašle na jeho tradice a hodnoty a obrazně i doslova se hrabe – s prominutím – ve sračkách. Což je dosloveno ve scéně s prodávacem hot-dogů, kdy drzý a cynický „podnikatel“ shrábne nehoráznou částku za rohlík naplněný hovnem. A stařec, který už zaplatil a reklamace se nepřijímá, poté, co pronese monolog o tom, co a kolikrát v životě musel skousnout, sní i ten hot-dog. (Monolog je uveden v programové

brožuře). Ostatně ani žebrák svou pětistovku (eur) nedostane, vždyť všichni vědí, že bůh není, proč by měl dědek dostat prachy za něco, co není žádný problém říct? V zadku se vrtá návštěvník biografu pokladní, na školním výletě se blíže, souloží a vyměšuje, zparchantělý syn terorizuje matku ohledně jídla, které stejně nežere... a tak dál, myslím, že už jste se chytli a víte sami, co ještě.

Je to divoká obžaloba současné generace (doslova se k tomu váže i citace z 21. Plenární konference slovenské inteligence z roku 2012, sama představa té konference je tak absurdní, že mám podezření, že si ji vymysleli stejně jako tu jalovou výzvu k mladé generaci, ale pokud se taková konference nekonala fyzicky, probíhá každopádně na pokračování v médiích).

Ale žádný sentiment – pojídaje rohlík s hovnem, vypráví kultivovaný starý muž o vůni domácího chleba. A starý profesor na školním výletě si čte bulvárni plátek, než definitivně vystoupí.

Inscenace Blaha Uhlára, tvůrce slovenské divadelní postmoderny, zakladatele, režiséra a autora někdejšího bratislavského divadla STOKA, které bylo postupně v poměrech mečiarovského slovenského „vlastenectví“ zlikvidováno k uspokojení i následujících vládních garnitur, je obrazem společenské zkázy, cítím v ní velikou obžalobu společnosti, která se vytrvalým konzumem dopracovala života v chlívě. Dokonalý design, umyté vlasy, pátý odvar z amerických filmů, muzikálový hit, ale žijeme život z prdele a podle toho vypadá úplně všechno.



Hrají to s takovou razancí, tak pevně, vyzývavě, v obrovském tempu a s velkou řečovou kulturou, s níž vyslovují všechny ty nehoráznosti, až je to chvílemi nesnesitelné. Škoda, že nejmladší generace už nerozumí slovensky. Starý muž vnáší do inscenace kultivovanost takového – na něj si snad i ti nejmladší vzpomenu – Ladislava Chudíka, třeba. Ale pozor – tady stojí kultura proti kultuře – ti mladí mají styl i drajv, ten však je naprosto nekompatibilní se stylem starého muže, doslova na něj sere. Ale nemysleme si, že „ta země“ jenom „není pro starý“. Děti to v ní mají taky blbě, protože každý se v ní stará jen o svůj (doplňte si nejvulgárnější pojmenování tělesných orgánů a funkcí) a klidně je nevyzvedne ze školky.

Solitudo je dílo, v němž všechny prostředky se soustřeďují k vyjádření celkového obrazu kulturní apokalypsy. Opus korunuje Baudelairova Mršina (jen krátký úryvek):

Co jsme to viděli to letní jitro boží,  
vy moje láska jediná?  
V zatáčce pěšiny na kamenitém loži  
ležela bídná mršina,

a nohy zvedajíc jak prostopášná žena  
a plna žáru potíc jed,  
strkala nestoudně, nedbale rozvalena  
své pařící se břicho vpřed.

.....

Ba, tak se budete, žel, jednou jevit světu  
i vy, má kněžno něžných vnaď,  
až, s Bohem smířena, pod rovm tučných květů  
se budete v prach rozpadat.

A s touto temnou věštbou se černá,  
opomenutá a odstrčená vědma dostavila  
na hostinu.

Alena Zemančíková

otřesné prst  
nářez žůžový hardcore  
zájem nelíbilo zvrátky perverzní  
úzkost slovanské perversy odporné  
morálka dekadence roztomiloučký  
šílenost kontroverzní kontroverze  
společnost syrový zábavné nechutný  
síla prasata lituju Mrožek hnusný  
prdel černá nutela zvrhlost  
Bůh

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronесли.

# Libertini na hostině

RECENZE



Blaho Uhlár je pro mne – a možná nejenom pro mne – legenda. V dávných dobách předlistopadových byl jeden z prvních, kdo tvorbou i manifesty bouřil proti konvenčním podobám divadla a vysoko zdvihal rebelský prapor postmodernismu s neméně ostrou příchutí protirežimního vzdoru; jak v profesionálním tak v amatérském divadle. V amatérském divadle navíc razil i zcela nové cesty práce, pro něž jsme posléze našli takové pojmy jako autorství a kolektivní tvorba.

Kdykoliv se setkám s představením, na němž Uhlár spolupracoval, tak si tohle

všechno nejen připomenu, ale zároveň si uvědomuji, jak se doba a s ní i divadlo změnilo. To, co jej činilo v těch předlistopadových časech rebelem, byl ostrý kriticismus pramenící z hořké a zoufalé skepse nad tím, jak žijeme v reálném socialismu. Dával to najevo prostředky až drastickými a situacemi vyzývavě provokativními. Tohle jej neopustilo ani v Solitudo, např. erotika tohoto představení má v sobě cosi bizarně nemilosrdného. I kostýmování je v této poloze, někdy to vypadá jako by si muži a ženy vyměňovali místa, jako by nezáleželo na tom, kdo je kdo. Což vlastně v poetice toho představení také skutečně není zase až tak moc důležité. Podstatně je uvažování a přemýšlení o životě, jež ohraničuje a vymezuje každou scénu, aby se naplnil jeho název Solitudo – osamocení. Je to – uhlárovsky hořké a pesimistické – filosofování o životě, v němž není příliš místa pro pozitivní postoje a hodnoty. Jediný cestující, který cosi takového v sobě má, vystoupí z autobusu za jízdy.

Není to příliš potěšující pohled na svět. Ale upřímně řečeno: není to zase pohled, s nímž bychom se dnes v umění nesetkávali v mnoha – často ještě tvrdších a krutějších – podobách. Ostatně – ani struktura a systém scénického tvaru, jenž se jmenuje Solitudo, nejsou rasantním úderem proti ustálenému a běžně očekávanému divadelnímu jazyku. Nicméně – i tak je toto uvažování o životě obohaceno širší repertoáru letošního JH.

Jan Císař



Bylo tam pár dobrých nápadů a na to já se zaměřuji – na zajímavosti.

Tonda

Byla tam nadsázka, a když to bylo takto zahráno, tak to není sprosté – je to jen použití jazyka, kterým běžně mluví spousta lidí. Tady v Hronově se tak asi nebavíme, ale když přijdete někde do klubu – ať už v Praze nebo v Bratislavě – tak se tam takto hovoří a oni to v obrovské nadsázce přenesli na jeviště. Výborné.

Petr

Nebyl to šálek mého čaje. Mám pocit, že podobné divadlo už tu bylo před pár lety. Je to pro mě taková opožděná slovenská „cool dramatika“.

Radmila Hrdinová

To bylo úplně normální představení.

Muž z lidu

Takhle se nastavuje zrcadlo době. Krása.

Eva Spoustová

Mně se to – a to říkám upřímně – moc líbilo. Skvělé divadlo.

Štěpán



Převrácenost rolí v současné společnosti.

Bára

Bylo to super, normálně se tak lidi nebaví, ale kdyby se přišlo třeba do nějaké fabriky, tak tam tenhle slovník bude úplně běžný.

Vojta

Fragmenty zvrhlosti. Odvrácená strana dneška. Cítila jsem v tom ten trnavský kraj – žila jsem tam čtyři měsíce.

Marťa

Když si člověk odmyslí ta sprostá slova, tak myslím, že hrát dneska o starých lidech je dobrý.

Jana Mandlová

Pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí.

Verča



# Neberte si to osobně

Zúčastnit se semináře Kurz praktické režie předposlední den Jirákova Hronova je stejné, jako se snažit naskočit do jedoucího rychlíku. Nebýt Milana Schejbal, jenž je s Kateřinou Fixovou jedním z lektorů, který vlak zbrzdil natolik, že jsem stihl zachytit jeho ruku, díky níž mne vtáhl do středu dění, lépe řečeno – uvedl do situace, nebyl bych si byl býval věděl rady.

KoPR je seminářem neobvyklým hlavně pro svou propracovanost a dlouhé trvání. Seminaristé se scházejí dvakrát do roka na osm dní. Nejdříve na Divadelním pikniku ve Volyni a potom zde, na JH. Obsazení se nemění, noví příchozí by totiž nezapadali do již vytvořené koncepce kurzu a chyběla by jim spousta informací. Jeden běh, tedy pětiletý cyklus, obsahuje deset seminářů. Tento systém funguje již od roku 1992, tedy dvacet dva let.

Režie je jedním z nejsložitějších divadelních oborů a nelze se proto divit, že na rozdíl od ostatních, zde se jedna skutečně o běh na dlouhou trať. V současném, tedy pátém běhu, se jednalo o druhou schůzku a tématem byly základy praktické režie. Seminaristé momentálně pracují s několika větičkami, bez určených postav, a jejich úkolem je vybudovat situaci tak, aby byla situací.

**„Leonardo da Vinci řekl: Nikdy nevysvětľujte. Přátelé to nepotřebují a nepřátelé vám stejně neuvěří.“**

První etuda se nesla ve znamení sexuálně sportovního tématu. Režisér si ke své scéně mohl pozvat libovolný počet kolegů a s nimi ji nazkoušel. Do učebny sokolským stylem vběhl Martin Rumler. „Pojďte sem!“ mávl rukou na své další dva kolegy, kteří přicupitali navlas stejně. Potom na scénu přišla slečna. Martin zvolal „tady“ a začal s cvičením. Slečně se očividně do ničeho nechtělo, začala se proto vlnit a dávat na odiv své přednosti. Když zapálený předcvičující nareagoval, svůdně lehla na zem. Jeden ze sokolíků tuto ukázkou lenosti a nesoudržnosti zpozoroval a jako správný skaut běžel žalovat. „Tady někdo leží!“ podíval se Martin pohledem několikanásobného vraha a hned šel přímo k rozverně se povalující slečně. „Co to děláte?“ zeptal se jí. Načež ona si jej přitáhla, sundala mu brýle a všechna neústupnost a disciplína, jako by najednou z cvičitelovy tváře vymizely. Další dva sokolíci nechtěli vyrušovat, a tak se slovy „tady někdo leží...“ odskákali z učebny.

**„Režisér zkrátka MUSÍ mít poslední slovo“**

Laik by si jen těžko představil, kolik režijní práce dokáže tak krátká etuda pojmout. Přišel tedy čas na řádný režijní rozbor. Milan a Kateřina upozorňují na všechny důležité prvky stavby dialogu a divadelní situace. „Podívejte,“ začal Milan. „To, jak se spolu bavíme, je vždycky na férovku. Pokud si začneme něco nalhávat, nikdy z toho nevzejde nic dobrého, proto si nic neberte osobně.“ Nejdříve se na scénku zeptal nezúčastněných. Ti měli problém s motivací slečny. Proč ta šla? Patřila ke skupině? Chtěla ho svést, jen aby nemusela cvičit? Domluvila se s klukama, aby oni nemuseli cvičit? Kateřina Fixová jí poradila, aby přišla o malinkou chvíli později. Situace se opakovala, Milan tleskl, aby jí dal pokyn a pak situaci zastavil. „Tak. A teď sem nepatří. Se cvičením nemá nic společného.“ A přitom stačily asi dva kroky zpět. Tak málo může úplně změnit význam jednání. Vcelku se uvažovalo o různých možnostech. Nakonec Schejbal přesunul dívku blíže k divákům, aby byli i oni více vtaženi do děje, více se jich situace týkala. A vyznění se společnými silami upravilo tak, že byli chlapci domluveni s dívkou, aby svedla vedoucího a sami se mohli ulít. A hned byla přidána další a zajímavější herecká motivace i zbylým postavám.

*Milan Schejbal: Řekni mi klid, když vyrušuju!*

*Adam: To si nemůžu dovolit...*

*Milan: Ale můžeš! Seš režisér!*

*Adam (velice tiše): Klid...*

*Milan: No vidíš, jak to jde.*

Role režiséra je velice ošemetná. Nejen že musíte vybudovat a rozfázovat každou situaci, scénu, nebo jednání, nemáte-li dostatečné sociální cítění a nedokážete-li citlivě pracovat se svými herci, celá práce může být velice rychle pohřbena. Vztah herce s režisérem je natolik intimní, že je téměř nepřipustné, aby na zkoušky chodili diváci. A navíc, režisér má vždycky pravdu. Jak říká Milan: „Když herec přijde s nějakým dobrým nápadem, tak řeknu: to jsem to pěkně vymyslel.“

Vít Malota





Vendula Burger

SEMINÁŘ SEMINÁŘ SEMINÁŘ SEMINÁŘ

JAKO METODY JACQUES LECOQ

# Bud' divokej!



Dnes ráno jsem stopoval divou zvěř. Věděl jsem, že táhne po červené značce, až za kostel a za hřbitov. Dohnal jsem je hned – první stopa byl fotograf Ivo Mička, který je už našel a teď se vracel se snímků. Ušel jsem sotva pár kroků a hned zahlédl první kousky smečky semináře Metody Jacques Lecoq s alfasamicí Vendulou Burger.

Viděl jsem svah plný borovic, mezi nimiž po čtyřech běhala lidská těla. Sedl jsem si a pozoroval. V tu chvíli se ke mně přihnala Vendula – jako by mě chtěla rozsápat. Místo toho jen něco zavrčela na pozdrav a hned odskákala do lesa. Ani ostatní nemluvili, neměli sebou hodinky, batůžky, pití; nebylo, co by jim překáželo. Jediný, kdo dával pokyny, byla právě Vendula. Smečka se za ní vydala dál po cestě do kopce – pořád po čtyřech. Vybavilo se mi divadlo Kámen a migrující mamuti – našel jsem je. Držel jsem se v závěsu za smečkou a nedával o sobě vědět.

Potom se postavili na zadní a bez ztráty stability vyšli do stráně. Pomalu a rozvážně protože „všechno, co je rychle, je protože to nedokážete zkoordinovat.“ Vylezl jsem za nimi a opřel se naproti o strom. „Vezměte si klacek a zlomte ho. Pak ho odhodte. Pak to udělejte bez klacku. Máte meč, máte bič, klestíte si cestu. Zapojte celé tělo.“ Byli agresivní, divocí. Trhali sebou, řvali, metali klacky ze stráně, kusy dřeva mi litaly nad hlavou. Potom šli dál. Uklidnili se.

Chvilí šli, pak se dali do běhu, pak zase šli. Posílali si odpředu dozadu signály a gesta. Sem tam se zastavili a cvičili – když šli kolem turistů, postavili se kolem cesty a mlčky pozorovali, jak prochází. Na jedné mýtině, ze které bylo daleko vidět, se každý postavil na jeden pařez. Vzpomínali, jak ten strom asi vypadal, ještě než byl poražen a stali se jím. „Otevřete oči!“ volá Burger. „To není meditace, oči potřebujeme jako herci! Vnímejte, co je kolem vás, zapomeňte na sebe!“

Úleva, odpočinek – napili jsme se přímo

ze studánky. Zvířata jsou ta tam, seminaristi jsou lidé, povídají si. Sedám si s Vendulou bokem a povídám si s ní také. Mám dvě hlavní otázky – co předcházelo dnešnímu semináři a co to je vlastně ta metoda Jacques Lecoq.

„Když jsem to začala dělat, zjistila jsem, že se musí provazovat spousta věcí dohromady, což už se mi dnes docela daří. On v padesátých letech vymyslel pro herce cvičení, která pomáhají rekonstruovat správnou fyzickou akci, kterou dělají v reálu, a mohou ji dělat, i když ty věci neexistují. Proto se často Lecoq zaměřuje za pantomimu. Tělo je nástroj a musí se trénovat jeho paměť. Myslím si, že intelektualizování všeho té práci jen škodí. Hodně jsme dělali cvičení, aby tělo dokázalo reflektovat prostředí, ve kterém se nachází. A na druhé straně hledáme, jak se ztotožnit s nějakou jinou identitou, ale fyzicky. Ze začátku jsem je položila i do zvířat (jenom zvířata by se dala zkoumat tři měsíce), druhý den jsme si hráli na domorodce. Po těch cvičeních přichází fáze improvizace, tam jsem je učila reflektovat nějaké prostředí – hráli si na děti na písčivěšti, na starce v domově důchodců... A v poslední fázi musí vždy sami na skupinky domluvit a vymyslet si svou situaci. Musejí si to nazkoušet, protože nechci vidět improvizaci. No a dneska je to opakování toho všeho v přírodě. Loni jsem to dala jako první hodinu, což je sice dostalo, ale bylo to těžké, protože nic neuměli. Dneska se mi to líbí moc, jsou na to připravení. (...) Ta škola pořád funguje, pan Lecoq zemřel v roce 1999, teď to vede jeho dcera. Není to škola, která škatulkuje – na konci prvního roku zjistíš, jestli jsi opravdu interpret, anebo spíš ten kreativní vzadu. Po světě je spousta poboček, na webu <http://www.ecole-jacqueslecoq.com/> jsou všechny informace. On tušil, že to tady v Čechách budu dělat, tak se toho držím. Mám soukromou Budilovu divadelní školu, kde se to snažím předávat. Neberu žádné granty, ale chci, aby si lidé školu zaplatili, protože pak k tomu mají hned jiný vztah.“

Potom jsme vyrazili dál již se mnou jako členem smečky. Nesl jsem vodu, nalezené houby a měřil čas. Když jsme vylezli na vrchol kopce, pršelo. Člen smečky si vyhodil koleno při sbíhání svahu, pomáhali jsme mu, aby ho nesežrala jiná zvěř. Smečka pak došla živá a zdravá do svého doupěte. Bylo to divoký!

Honza Mrázek



# Třetí kolo



V minulých dílech jste četli: Pavel, Bára a Ondra jsou... kdo vám to má pořád opakovat, sakra? Pokud to nevíte, přečtěte si starší čísla!

**191, 1km** – Pavel lituje, že jsme nejeli vlakem. Bára taky. Ondra je v dáli a pěkně nás sere.

**191,2 km** – Bára přejmenovala slimáčí písničku na AU! AU! AU! Pavel zpívá kánon.

**193 km** – začíná nekonečné trápení. Ondrovi dochází spídací žvejka. Pavel říká, že pokud to dneska dojedeme, zaplatí 500 Kč v Hororu za společnou konzumaci. Začíná stoupání, jak cesta do sokolovny.

**194 km** – Pavel kouká na GPS a říká, že i teď ten kopec pořád teprve začíná.

**197km** – jsme v půlce. Bára, Ondra i Pavel zahazují kola. Padají nadávky, které nás naučila cigánata. Jsme jim vděční.

**201 km** – Hajnice. Kopec zdolán, kolena v h-  
 azlu, krabičky cigaret došly, smějeme se sami  
 sobě, jsme trapní. Nevadí nám to. Vidíme něco,  
 co vede z kopce, pro jistotu si ale vybíráme  
 cestu do kopce, abychom nemuseli stoupat  
 později. Trpíme jak na legendárních představe-  
 ních Jiráskova Hronova (doplň si to svoje)!

**205 km** – další kopec kdesi v lese. Bára nemá ráda Pavla, Pavel nemá rád Ondru, Ondra nemá rád Báru, Bára nemá ráda Ondru, Ondra nemá rád Pavla, Pavel nemá rád Báru.

**217 km** – Zjišťujeme, že pokud nedojedeme do osmi hodin, nebudeme se moci vysprchovat. Z našich triček by se dala ždímat sůl. Bára přesto říká, že bude klidně smrdět, ale její koleno je napuchlý jak poleno. Čůránky poťánků tečou po zhrzených obličejích.

**226km** - nechápeme, jak je to možné, ale pořád stoupáme. Za celý den jsme jeli jenom

dvakrát z kopce. Cítíme se slabí. Pavel kouká každých sto metrů na GPS a dívá se. Za posledních deset kilometrů jsme vypili každý tři plné láhve. Potíme se jak prasata, všechno máme mokré.

**228 km** – odbočka na Hronov je zavřená. Prý objíždka. Pavel nařizuje cestu zakázanou krajinou.

**232km** – Hronov. Selfie u cedule. Telefonát se Simonou Bezouškovou o možnosti smytí pěticentimetrového nánosu potu. Pavel říká, že je krásný. Jedeme na Horror, kde nás vítají aplauzem a gratulacemi. Švácha si nás fotí na památku. Na sprchy kašleme, stříkáme na sebe studenou vodu z hadice, vždyť je to Hronov. Jsme šťastní, hrdí a dojatí. Pijeme do pěti.

Vyhodnocení: Pavel je krásný, Bára hubená. Ondra neumí říkat vtipy. Chceme poděkovat všem za podporu, sami sobě že nejsme lemy, Zpravodaji, že nás podpořil. A hlavně to bylo skvělé. **PŘÍŠTÍ ROK JDEME PĚŠKY.** **POZOR: DNES OD 14:30 ZÁVĚREČNÉ HROMADNÉ (1.-7. díl) ČTENÍ V ČAPKÁRNĚ!**

*Ondra Hyneš, Bára Gréeová, Pavel Skála*

# Hronovský výletník: Zase jsme měli kliku

Dnes jsme vyrazili později než obvykle, navíc „zkušené oko námořníkovy zablédlo nad obzorem malý, leč podezřelý mráček“. Zkrátka jsme se rozhodli pro docela krátký výlet, který měl být vzpomínkou na to, jak jsem tady před čtyřiceti lety vyrazil s tátou na dlouhý výlet, který jsme přerušili zhruba po půlhodině na lavičce u velikého ostružinového keře a už jsme nikam nedorazili. Přesto na ten proklábošený půlden s krásným výhledem a spoustou sladkých ostružin nikdy nezapomenu. Sám bych to asi vůbec nezkusil, protože cesta, po které jsme se tehdy vydali, už neexistuje. Ale Pája se jako správná průzkumnice nedala, a tak jsme za přejezdem směrem na Velký Dřevíč pokračovali rovně do lesa. Hned na jeho kraji jsme na stromě objevili sotva znatelné turistické značky – červenou a modrou. Díky nim jsme se zastavili u torza Jiráskova buku, který tu stával do sedmdesátých let. Pěšinka lesem je čitelnější než staré značení a při troše pozornosti se dá snadno sledovat. Původní cestu jsme opustili a kolem krmelce jsme se dostali pod vrchol Jírovky hory, odkud je Hronov jak na dlani a navíc jsme mohli pokračovat po pohodlné lesní cestě až k dalšímu krásnému výhledu, tentokrát na pokosené louky. Kvůli strachu z deště jsme se rozhodli k návratu a Pájina věta: „Všechny cesty vedou do Hronova,“ v tomto případě platí na sto procent. Kdo naši dnešní ani ne hodinovou procházku absolvuje, přijemně se protáhne a Hronov vás bude navigovat tak zřetelně, že zabloudit vlastně není možné. Na oběd jsme šli dříve než obvykle a oba už s deštníkem nad hlavou (na výletě jsme neměli ani jeden). „Zkušené oko námořníkovy“ se nemýlilo. Zase jsme měli kliku.

### *Pavel a Pája z rodu Němčourů*

# STRIP





## Nečekané setkání

„Á, pan pivní recenzent. Dal jsem si obzvlášť záležet,“ blíží se k mému stolu v Radnici výčepní přezdívaný Vízek a se zářivým úsměvem přede mě staví na první pohled brilantně načepovaný Primátor Weizenbier. Pak přisedá ke stolu a povídá: „Jen co jsem si přečetl vaši recenzi, jel jsem do Náchoda za primátorským sládkem, panem Kořínkem, který mi vysvětlil správný způsob čepování pšeničných piv. A také už vím, jak správně udělat „mlíko“.“ Chlubí se i další novou znalostí: pro správné vyčištění sklenice je potřeba ji ve speciálním přístroji držet pod proudem vody sedm sekund. „Ale to víte, když je tady frmol, tak se to nedá stíhat. Možná ve speciálních pražských klubech, kde mají čas na mazlení se s pivem, ale tady ne.“

Když dodá, že jsem jej svou recenzí posunul dál, zmocní se mě nepopsatelné nadšení. Navrch mi navrhuje schůzku s Ondřejem Dítětem, který pracuje pro pivovar Primátor a účastní se různých degustačních soutěží. Než stačím cokoli namítnout, pan Vízek už vytáčí číslo a do půl hodiny sedí obchodní zástupce náchodského pivovaru u mého stolu. Přiváží mi reklamní tričko a vybrané pivní speciály s degustační skleničkou. Dojaty až na dřeň dary přijímám. Na dotaz, kdo byl mým učitelem, odvětim, že odborná literatura a znalci z Brna, kteří provozují stránku pivních recenzí. Dozvídám se, že osvětovou práci lidí kolem pivovaru Lucky Bastard moc obdivuje a že děkuje i za můj vliv. Pak se začínám ptát já:

**Účastníte se pivních degustačních soutěží. Jste zaměřen na nějaký určitý pivní druh?**

Asi jako každý v téhle republice jsem začínal spodně kvašenými ležáky, nicméně v posledních pěti letech, kdy začíná fungovat jakási pivní osvěta, mě čím dál tím víc baví svrchně kvašená piva, pšeničná, piva

typu Ale, takže se dá říct, že pokud mám na výběr, klasický ležák si nedám.

**Existuje mezi ležáky českého typu nějaký obecný nešvar?**

Unifikovanost, samozřejmě. Překvapilo mě, že jste v recenzi ze Stovky chválil Radegast Premium. Nepil jsem ho, abych se přiznal, asi tři roky. Bral jsem to tak, že jde o skupinu SABMiller (po společnosti InBev největší pivovarnická společnost – pozn. red.), takže jsem od něj nic moc dobrého nečekal. Nejste ale první, kdo si tuhle dvanáctku chválí. Asi ji ochutnám. Dalším velkým nešvarem je, že hospodští neumějí čepovat. Ty „himaláje“, suché pěny, jak jste sám zmiňoval. Ono čepování ze třiceti centimetrů zkrátka není to pravé ořechové.

**Určitě jste ochutnal velké množství pivních vzorků. Které vám nejvíce uvízly v paměti?**

Jedním z nich je v Česku asi všemi nejuznávanější Matuška Zlatá raketa. Ten se pohybuje možná o level jinde, než všichni ostatní. Ale jsou i další pivovary. Ochutnal jsem – a bylo to báječné – Permon Sokolov, typ American Pale Ale. Před dvěma týdny jsem byl na Pivobraní, kde byl například pivovar U Tří růží, a ten měl také perfektní vzorek. V posledních pár letech nastal boom rodinných pivovarů. Byl bych ale nerad, aby to vyznělo tak, že co je z minipivovaru, je dobré, a všechno z průmyslových je špatné. Pil jsem spoustu příšerných, nepitelných záležitostí, které byly z malých váren.

**Velké značky, které jinak obecně nechutnají příliš dobře, často vítězí v různých degustačních soutěžích. Čím to je?**

To vím naprosto přesně. Každý pivovar na tyto soutěže posílá nějaké zastoupení. Takže kupříkladu Heineken si vezme člověka za Krušovice, Zlatopramen, Starobrn, Zlatého bažanta... Je jasné, že jejich značka je ve značné výhodě. Druhý problém je v lidech, kteří piva hodnotí. Například na Zlaté pivní pečeti degustuje kde kdo. Honza Charvát ze slavné pivnice Zlý Časy mi vyprávěl, že mezi sériemi vzorků si tam několik degustátorů objednalo pizzu s chilli papričkami. A tihle lidé ovlivňují hodnocení! A u soutěží jako je například Pivex pak záleží na tom, kdo je zrovna zadotuje a kdo si nechá napsat v Mafce lepší PR.

**Jaký je váš názor na pivovary jako Heineken nebo Stella Artois?**

Veskrze negativní. Než bych si dal Stellu, Heineken nebo Staropramen, to budu raději o matonce.

**Velké společnosti postupně skupují malé lokální pivovary a značky a ničí je. Dá se proti tomu nějak bránit?**

Myslím, že nedá. Tohle je prostě trh a přirozený vývoj. Na druhou stranu Moraváci říkají: „Bohudík za Starobrn, díky němu tu vzniká spousta lokálních minipivovarů, mikropivovarů a domovnářků. Takže děkujeme Heinekenu!“ /smích/

A to je úplněj konec Pěny dní. Zhostil jsem se nelehkého úkolu, tedy rozšířit alespoň částečně pivní osvětu mezi účastníky Jiráskova Hronova. Ukázat, že nejen víno, ale i pivo má svou kulturu, odstíny vůní a širokou paletu chutí. Z čtenářských reakcí jsem vytyčil, že má snaha nebyla marná. A i kdyby se jeden jediný z vás při nějaké pivní koupi v budoucnu zastavil, a místo unifikovaných a profláklých značek sáhl po pivu nezvyklém a jedinečném, byť dražším, pak to všechno stálo za to. Pivo může být elegantní a noblesní, záleží jen na tom, kdo jej pije. Děkuji a pivu zdar.

Vít Malota



## KRÁTCE A PRAKTICKY

- I když poslední sobotní představení v sokolovně má podle programu končit v 22:15, tedy čtvrt hodiny po zahájení ohňostroje, nemusí se diváci řad B a D bát, že by o výbušnou šou přišli. Díky zkrácení pauz mezi představeními by měli mít právě tak akorát času, aby před startem ohňostroje stihli dorazit na náměstí Čs. armády. Vzhledem k uzavření některých ulic (včetně části Palackého ulice) ale musí zvolit trasu kolem budov České spořitelny a Hotelové školy (tedy Kudrnáčovou a Čapkovou).

- Lahůdky na náměstí Čs. armády oznamují: v neděli bude provozovna otevřena od 7:00 do 10:00, aby se odjíždějící návštěvníci Jiráskova Hronova měli kde nasnídat.

16.15 a 19.30 hodin / 135' / JD

DS Krakonůš Vysoké nad Jizerou / režie: Marie Trunečková  
**Ernst Bryll, Katarzyna Gärtnerová: Malované na skle**

16.30 a 19.30 hodin / 55' / SJČ

BLOK

TS Light při ZUŠ Na Popelce Praha / režie: L. Tretiagová

**Z. Šmíd, L. Tretiagová: Trpaslík byl lesa král**

DDS Divadlo Vydýcháno ZUŠ Liberec / režie: L. Vrtišková Hájková, M. Homolová

**I. B. Singer, L. Vrtišková Hájková, M. Homolová: Jednou v Chelmu...**

14.00, 16.30 a 20.50 hodin / 85' / SOK

BLOK

Bublíny - DŠ Svitavy / režie: Bublíny a J. Mandlová

**Frank Tashlin, Jana Madlová, Bublíny: Medvěd!?!**

TYAN Plzeň / režie: Roman Černík

**Roman Černík: O Dolfíčkově a Vlastě**

14.00 hodin / PAJ ú doprovodný

JIRÁSKŮV HRONOV DĚTEM

18.30 hodin

Jiskření hvězd, slov a tónů

Účinkují: náhodské autorské seskupení 6

NaChodníku,

básník, herec MILOŇ ČEPELKA, klavíristka

PETRA BÍLKOVÁ,

zpěvačka MARKÉTA WANKEOVÁ, šansoniérka

JANA RYCHTEROVÁ,

a houslista VLADIMÍR ILJIČ PECHÁČEK

V průběhu tohoto nevšedního dýchánku zazní poezie Miloně Čepelky.

22.00 hodin / náměstí Čs.armády / doprovod.

**Slavnostní zakončení 84. Jiráskova Hronova**



## Zpravodaj 84. Jiráskova Hronova 2014

Vydává organizační štáb.

### Redakce:

Jana Soprová, Petra Jirásková,

Jan Švácha, Vít Malota,

Jan Mrázek, Ivo Mičkal (foto),

Aleš Hejral (komiks), Michal Drtina (zlom),

David Slížek (šéfredaktor)

**Stránky festivalu:** <http://www.jiraskuvhronov.cz>

**E-mail redakce:** [jhzpravodaj@gmail.com](mailto:jhzpravodaj@gmail.com)

**Tisk:** KIS Hronov **Cena:** 10,- Kč

**Neprošlo jazykovou úpravou!**



## LÁTKA, TEXT

### A NĚŽNOSTI

Vážený pane doktore,  
již několik let mě opakovaně trápí jeden problém. Nejsem úplně typická rozervaná umělecká duše, v civilním životě si na tom i dost zakládám. Ke konci Hronova mě ale přepadají nekontrolovatelné záchvaty melancholie. I když se snažím a vydržím až do večera bez vnějších projevů, pak přijde ohňostroj a je hotovo. To by rozechvělo něhou i Barbara Conana. Co mám dělat? Nechce se mi domů, jako vždy. Máte na to nějaký lék?

Karel (34)

Milý Karle,  
nepropadejte zoufalství, nejste v tom zcela sám. Konce důležitých životních etap bývají provázeny podobnými pocity zcela běžně, a že Jiráskův Hronov jednou takovou je, lze jen těžko zpochybnit. Doporučoval

Nevíte si rady? Něco vás trápí?  
Potřebujete se svěřit? Napište  
do Zpravodaje, Dr.Amaturg vám poradí!  
Své dotazy pošlete na:  
[jhzpravodaj@gmail.com](mailto:jhzpravodaj@gmail.com).

bych Vám následující postup: dejte do festivalu všechno. Chodte na všechna představení i na PC klub. Naučte se jména všech svých spoluseminaristů. Přečtěte všechny Zpravodaje. Celé. Obejděte všechna místa doporučená ve Zpravodaji k procestování. Chodte na diskusní klub, i kdybyste tam byl sám, a živě debatujte. Navštivte každý večer všechny hronovské nálevny a dejte si v každé tři drinky. Chodte spát výhradně až za světla. Tento postup udržujte po celou dobu trvání festivalu a na melancholii si ani nevzpomenete. Navíc vám garantuji, že domů se těšit budete.

Dr. Amaturg



## PRAVDA NEBO LEŽ

### Probuzený Jiří

Bódhi je pojem indického původu, který je odvozen z kořene budh (probudit se, porozumět) a v buddhismu označuje zážitek probuzení nebo osvětlení. Pojem osvětlení pravděpodobně vznikl z meditačních zkušeností, kdy ve fázi hluboké kontemplace zaplaví praktikujícího jasné světlo a tím se probudí z iluze samsáry. Dle buddhismu je však nutné realizovat probuzení vlastními zásluhami. Není nikdo jiný, kdo by nás mohl svou mocí osvětit, nebo nějakým jiným způsobem očistit a předat nám tak své vlastní intuitivní poznání.

Jak je vidět, na fotografii je zachycen Jiří Suk v okamžiku zaplavení jasným světlem. Během sedmi dnů etanolovými meditacemi umrtvil svoje tělo natolik, že se probudil z iluze samsáry. Již osvětlený za tichého recitování mantry Óm mani padmé húm zabalil své věci, těhotnou manželku Evu naložil do auta a odjel medítovat do Rakovníka.

**Anebo si vymýšlíme?**

Hronovské příběhy, které se skutečně staly... anebo ne.  
Rozuzlení přineseme v zítřejším čísle.



Odpověď na minulou otázku: Pravdou je skutečnost, že spící trojice byla přistižena, aniž by byl obraz nějakým způsobem iniciován naší redakcí.

-saj-